

ปัญญาชนกับการแสวงหาสังคมรวม

ชีวิตและความคิดของ คาวาคามิ ฮาจิเมะ (1879-1946)

โดย สุวินัย ภารณวลัย

ปริญญาโท คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกียวโต

คาวาคามิผู้แสวงหา, คาวาคามินักลัทธิ-
มาร์กซที่ลึกลับและเฉพาะแบบคนตะวันออก,
คาวาคามิผู้เป็นรุ่นแรกของการเผยแพร่ และวาง
พื้นฐานลัทธิมาร์กซในญี่ปุ่น, คาวาคามิผู้พยายาม
ประสานลัทธิมาร์กซกับลัทธิศาสนา
เข้าด้วยกัน... ฯลฯ คือนิยามของ คาวาคามิ ฮาจิเมะ
(Kawakami Hajime) ที่คนไทยยุคคนรุ่นที่จะได้
ยินหรือรู้จัก ผู้อ่านคนไทยอาจจะทึ่งและรู้สึกฉงนยังจน
ไปอีก หากได้ทราบว่า นักปฏิวัติชาวจีนชื่อดังอย่าง
หลี่ จวินโด เหมาเจี๋ยตง และผู้นำพรรคคอม-
มิวนิสต์จีนในวัยหนุ่ม ล้วนแล้วแต่ได้เคยอ่านข้อเขียน
ของคาวาคามิ และได้รับอิทธิพลความคิดลัทธิมาร์กซ
ผ่านข้อเขียนของเขาด้วยกันทั้งสิ้น

คาวาคามิ ฮาจิเมะ เกิดเมื่อวันที่ 20 เดือนตุลาคม
ปี 1879 (เมจิ ปี 12) ที่เมืองอิวะคุนิ จังหวัดยามากุจิ
เป็นบุตรชายคนโตของ คาวาคามิ สึนาโอะ กับนาง
ทะซึ เขาใช้ชีวิตในวัยเด็กที่นั่น และย้ายเข้าตัวเมือง
ยามากุจิ เพื่อเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยม ในปี 1893
และศึกษาอยู่เป็นเวลา 5 ปี จนกระทั่งขนาเมือง
หลวงและสอบเข้าคณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัย โตเกียว
ในปี 1898 (ขณะนั้นวิชาเศรษฐศาสตร์เป็นแผนก
หนึ่งในคณะนิติศาสตร์) หนึ่งนอวัย 19 ปีที่ไปเยี่ยม

ล้นหัวใจ มักใช้เวลาในยามว่างจากฟังการบรรยายไป
ฟังการอภิปรายปาฐกถาต่าง ๆ ของนักคิด นักพูดชื่อดัง
ในสมัยนั้น อย่าง อุจิมุระ กันโซ¹ (Uchimura
Kanzō) และโคโตคุ ชุซุซึ² (Kotoku Shūsui) การ
ไปฟังปาฐกถาดังกล่าวนี้เอง มีส่วนให้หันมาคาวาคามิ

1 อุจิมุระ กันโซ (1861-1930) นักคิดชื่อดังในสมัยเมจิ
หลังจากผ่านการศึกษาศาสนาที่สหรัฐอเมริกา ได้นำแนวคิดศาสนา
คริสต์มาเผยแพร่ในญี่ปุ่น เขาถูกขับออกจากตำแหน่งครู
สอนโรงเรียนมัธยมในปี 1891 เนื่องจากปฏิเสธที่จะสนับสนุน
ระบบการศึกษาจักรพรรดิ หลังจากนั้นอุจิมุระทำงานเป็นนัก
หนังสือพิมพ์ เขาเขียนบทความการทำสงครามของญี่ปุ่นกับ
รัสเซีย ผลงานที่มีชื่อเสียงของเขาคือ “ข้าพเจ้ากลายเป็น
สาวกของศาสนาคริสต์ได้อย่างไร?”

2 โคโตคุ ชุซุซึ (1871-1911) นักเคลื่อนไหวทางการเมือง
ขบวนการคัดค้านรัฐบาลตั้งแต่อายุ 17 โดยสนับสนุน
พรรคเสรี หลังจากนั้นเขาทำงานหนังสือพิมพ์ และเริ่ม
เปลี่ยนหันมาสู่สังคมนิยม ในปี 1901 เขาร่วมก่อตั้งพรรค
สังคมนิยมประชาธิปไตยญี่ปุ่น และทำหน้าที่สอพิมพ์คัดค้าน
สงครามญี่ปุ่น-รัสเซีย ถูกจับและถูกปล่อยตัวในปี 1903
เดินทางไปสหรัฐ และหันไปนิยมแนวคิดแบบอนาธิปไตย
ในปี 1910 เขาถูกจับในข้อหาพยายามลอบปลงพระชนม์
จักรพรรดิ และถูกประหารชีวิตในปี 1911

เริ่มสนใจและซาบซึ้งใน “ประชาธิปไตย สังคมนิยม ศาสนาคริสต์” อธิปไตยความคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตย และสังคมนิยมเริ่มแพร่หลายในญี่ปุ่นมากในช่วงการปฏิรูปเมจิ โดยเริ่มจากกลุ่มนักศึกษาญี่ปุ่นที่สำเร็จการศึกษาในต่างประเทศ โดยเฉพาะในยุโรปช่วงนี้เองที่ คาวากามิได้อ่านคัมภีร์ไบเบิล ซึ่งสร้างความประทับใจให้กับเขามาก ในตอนหนึ่งของ “อัตชีวประวัติ” (เล่ม 5 หน้า 120 สำนักพิมพ์อิวานามิ) เขากล่าวว่า:

“เมื่อได้อ่านคัมภีร์ไบเบิลครั้งแรก มีประโยคหนึ่งที่ได้อ่านคลอเคลียใจของข้าพเจ้าอย่างรุนแรง และมีผลต่อวิญญาณของข้าพเจ้ามาจนบัดนี้ นั่นคือประโยคที่ว่า ถ้าหากมีใครมาตอบแก้ข้าพเจ้าของ ท่าน ก็จงยื่นแก้มข้างซ้ายของท่านให้เขาด้วย ถ้ามีใครมาถ่มน้ำลายใส่ท่านก็จงยื่นแก้มข้างขวาของท่านให้เขาด้วย ถ้ามีใครมาตีท่านก็จงยื่นแก้มข้างซ้ายของท่านให้เขาด้วย ถ้ามีใครมาข่มขืนท่านก็จงยื่นขาขวาของท่านให้เขาด้วย ถ้ามีใครมาข่มขืนท่านก็จงยื่นขาซ้ายของท่านให้เขาด้วย ถ้ามีใครมาข่มขืนท่านก็จงยื่นขาขวาของท่านให้เขาด้วย ถ้ามีใครมาข่มขืนท่านก็จงยื่นขาซ้ายของท่านให้เขาด้วย”

คาวากามิยอมรับคำกล่าวอย่างสิ้นเชิง เพราะเห็นว่า เป็น “คำสั่งของลัทธิไม่เห็นแก่ตัวอย่างสมบูรณ์” และถือว่า การอ่านไบเบิลเป็น “การเริ่มต้นของประวัติศาสตร์ทางจิตใจ” ของเขาหรือคือการเริ่มต้นชีวิตทางจิต ดังนั้นนั่นเอง

เราอาจลงเห็นว่า ทำไมศาสนาคริสต์หรือคัมภีร์ไบเบิลจึงสร้างความประทับใจให้กับหนุ่มน้อยชาวญี่ปุ่นอย่างลึกซึ้ง แล้วอิทธิพลของศาสนาพุทธในญี่ปุ่นในช่วงนั้นเล่า ไม่ได้ส่งอิทธิพลทางความคิดแก่เขาบ้างเลยหรือ? สำหรับคนญี่ปุ่นในช่วงนั้น “คัมภีร์ไบเบิลคือโลกใหม่สำหรับพวกเขา ความจริงแล้วถ้าหากพวกเขามีสายตาที่มองเห็นลึกซึ้งไปถึงพื้นฐานของศาสนาแล้ว พวกเขาขอมอบชีวิตว่า ไม่ว่าจะเป็นอย่างใดก็ตาม

3 “ชีวิตของมนุษย์ช่างสั้นแสนสั้นอะไร คนเรามาจะนับชีวิตของเขาจากเวลาที่เขาก่อเกิดมาในโลกนี้ แต่สำหรับข้าพเจ้าอยากจะทำตั้งแต่เวลาที่เหตุผลเริ่มมีกำเนิดในตัวมนุษย์และผลักดันให้มนุษย์นั้นกระทำการใด ๆ ว่า นั่นเป็นกำเนิดของมนุษย์ที่แท้จริง ซึ่งปกติก็ในราวอายุประมาณ 20 ปี ในช่วงเวลาตอนนั้นคนเป็นเด็ก แต่เด็กไม่ใช่มนุษย์” จาก “ว่าด้วยอารมณ์เกี่ยวกับความรัก” ของปาสกาล (1623-1662)

ของพระเจ้า หรือแดนแห่งสันติสุขของพระพุทธเจ้า โดยผลแล้วก็คือสิ่งเดียวกันนั่นเอง หากแต่ถ้าหากพวกเขา ศาสนาพุทธไม่ได้เป็นคำสอนที่ชั่วร้ายอย่างที่ใครบางคนเข้าใจ พระไตรปิฎกที่พระนั่งอ่านท่ามกลางความมืดสว่างจากหิ้งบูชาพระในหอนูนาอันมืดทึบวังเวง เป็นแต่ไม่ใช่คำสอนเท่านั้น แม้แต่คำพูดก็ไม่ให้ คำอ่านพระไตรปิฎกก็จะได้ยินเฉพาะในเวลาสวดมนต์ เมื่อญาติของพวกเขาเสียชีวิตไป ศาสนาพุทธกลายเป็นของที่มีไว้สำหรับคนชรา และสำหรับในเวลางานศพเท่านั้น แต่คัมภีร์ไบเบิลนั้นอ่านได้ ทำความเข้าใจได้ และเป็นเรื่องเล่าซึ่งให้ความประทับใจใหม่ๆ แก่พวกเขาได้...” (จาก “ชีวประวัติ ยามาโมโตะ เซนอิ” โดย นิชิจิมิ คัสสุมิ สำนักพิมพ์อาโออิ เล่มต้น หน้า 28)

ในปี 1901 อันเป็นปีสุดท้ายของการศึกษา เหตุการณ์สารพัดที่เหมือง อาชิโอะ⁴ มีการรณรงค์ ปาฐกถาของกลุ่มสตรีสำหรับช่วยเหลือผู้ประสบภัย หนุ่มสาวคาทอลิกหลังจากที่ปาฐกถาแล้ว ก็ถอดเสื้อคลุมของเขาช่วยบริจาคทันที และวันรุ่งขึ้นเขายังขนเสื้อผ้าทั้งหมดที่มียู นอกจกที่ห่มคลุมกายส่งไปยังสำนักงานของกลุ่มช่วยเหลือ แนนอนในช่วงนี้ไม่ได้หมายความว่าเขาเข้าใจลึกซึ้งแล้วในคำสอน แต่ก็เรียกได้ว่าเห็น การกระทำของคนหนุ่มที่อยู่ในบรรยากาศของกระแสความคิดอุดมคติในสมัยนั้น คาวากามิเองเป็นเพียงหนึ่งในบรรดาคนหนุ่มสาวอีกมากมายในสมัยนั้นที่กระตือรือร้นที่จะไม่ใช้เรื่องแปลกอะไร เพราะคนหนุ่มสาวไม่รู้จักไหนสมัยไหนที่ไหนก็ล้วนแต่มีลักษณะที่เหมือนกัน คือ มีอุดมคติ มีความร่าเริงปรารถนาจะกระทำเพื่อส่วนรวม และต้องการแสวงหาสัจธรรม แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นมาในทศวรรษที่สามคือ เขาเหล่านั้นจะรักที่ไฟอุดมคติที่มียูในภายในได้ตลอดไป หรือทำให้โลกโชติช่วงงอกงามกว่าเดิมได้หรือไม่ คาวากามิเป็นเยาวชนผู้หนึ่งที่คงอุดมคติไปได้ตลอดชีวิต ทั้งด้วยความเชื่อมั่นจริงใจ และสัจย์ขอต่อสัจธรรมที่เขาศรัทธา

4 นับเป็นครั้งแรกที่เกิดปัญหามลภาวะ (Pollution) ญี่ปุ่นเริ่มตั้งแต่ปี 1897 ตามมาด้วยการรณรงค์เคลื่อนไหวเพื่อช่วยเหลือนับประเศทางหลาย

ในช่วง
ในช่วง
ที่เด่น
ความ
คือส
และพร
รับแล้ว
สัจธรรม
อย่างไร
เกียรติยศ
อย่างไม่
ในบางก
อันตร
สง
เช่น
เช่น
ไม่
โดย
ประวัติ
ไม่
ศึกษา
โดย
โดย
ข
อุดมคติ
การใน
การเป
เปลี่ยน
อันตราย
ของฝ่าย
ศาสนา
ความรัก
ไว้

ว่าในช่วงวัยหนุ่มที่เขาเป็นนักมนุษยธรรมศาสนา หรือในช่วงกลางคนที่ได้กลายเป็นชาวพุทธมารักข ลักษณะที่เด่นเป็นพิเศษในตัวเขาคือ จิตใจขยันขันแข็งหาความจริง เขากล่าวว่า “ถ้าสิ่งที่ปรากฏต่อสายตา คือศีลธรรม ไม่ว่าจะเป็นเช่นไร ก็จะไม่ลังเล และพร้อมเสมอที่จะรับไว้เป็นของตน และเมื่อรับแล้วก็จะมีมันผูกพันตรึงติดที่ซึ่งเห็นว่าเป็น ศีลธรรมอยู่ โดยไม่คำนึงว่าจะต้องเผชิญภัยอันตรายอย่างไร จะไม่คำนึงถึงการบ้ายร้ายทำลายชื่อเสียงเกียรติยศใดๆ ขอมจำนนต่อศีลธรรมอย่างสิ้นเชิง อย่างไม่มีเงื่อนไขอย่างถึงที่สุด แม้ว่าการกระทำเช่นนั้น ในบางครั้งจะเป็นการผลักดันตัวเองเข้าสู่ภาวะลำบาก อันตรายก็ตาม ก็จะไม่ถอยหนี และจะก้าวไกลอย่าง เดี่ยวชีวิต แต่ถ้าหากในขณะที่ก้าวรุดไปอย่างหุนเห เช่นนี้ และเกิดพบว่ามีสิ่งที่เราขัดเคืองในตอนแรกนั้นก็ว่า เป็นศีลธรรมนั้นกลับปรากฏว่า ไม่ใช่แน่นอนแล้ว ก็ไม่ลังเลใจเลยที่จะผละทิ้งศีลธรรมจอมปลอมนั้นทันที โดยไม่ยอมผูกพันกับสิ่งนั้นอีกต่อไป” (จาก “อัตตชีวประวัติ” เล่ม 1 หน้า 94-95)

ชีวิตของกาวาคามิภายหลังสำเร็จการศึกษาเป็นไปอย่างที่เขาถือว่าข้งต้นทุกประการ หลังจากจบการศึกษาในปี 1902 เขาแต่งงานในปีเดียวกันนั้นกับ โอซึกะ ฮิโตะ และทำงานเป็นอาจารย์สอนที่มหาวิทยาลัยโตเกียว ในช่วงนั้นเขาเริ่มเขียนบทความหนังสือพิมพ์บ้างแล้วโดยใช้นามแฝง

ขณะนั้นมโนทัศน์ที่ถกเถียงกันมาก ระหว่างผู้มอดคติแบบนักศาสนา กับนักสังคมนิยมเกี่ยวกับวิธีการในการจะบรรลุจุดหมายของสังคมมนุษย์ จะด้วย “การเปลี่ยนจิตใจของปัจเจกบุคคล” หรือว่าโดยการ “เปลี่ยนระบบกลไกของสังคม” กลุ่มแรกเป็นการปฏิวัติของฝ่ายนักศาสนา กลุ่มหลังเป็นการขียนกรรณของฝ่ายวัตถุนิยม ช่วงนั้นกาวาคามิได้รับอิทธิพลจาก “ศาสนาของข้าพเจ้า” (My religion) ของดอลสตอย, “ความรักที่ไร้ตนเอง” (Selfless love) ของ อีโต โซชิน (Itō Shōshin) ซึ่งได้ผลักดันให้เขาเลือกก้าว

ไปสู่หนทางเปลี่ยนจิตใจของปัจเจก เขาได้ออกจากงานสอนทั้งหมดเข้าไปอยู่ในชมรมรักไร้ตนเอง⁵ (Garden of Selflessness) ของอีโต โซชิน ในวันที่ 14 ธันวาคม 1905 นั้นเนื่องมาจากความเชื่อและยอมรับความคิดไม่เห็นแก่ตัวเองอย่างสมบูรณ์นั่นเอง แต่ปรากฏว่าเมื่อเขาไปอยู่ในชมรมนั้นแล้วจึงค้นพบว่า ตนเข้าใจที่ส่นเกี่ยวกับรักที่ไร้ตนเองของอีโตผิดไปเพราะที่ส่นรักที่ไร้ตนเองของอีโตไม่เกี่ยวข้องกับอันใดเลยกับหลักการไม่เห็นแก่ตัวเองอย่างสมบูรณ์ ที่เขาขัดเคืองเป็นแต่เพียงที่ส่นจินตนิมิตที่เห็นว่า “ไม่ว่ามนุษย์จะทำอะไร ก็ไม่พ้นจาก กิจกรรมของรักที่ไร้ตนเองอันเป็นโครงสร้างของจักรวาลที่ควรยกย่อง” (จาก “อัตตชีวประวัติ” เล่ม 1 หน้า 97) เขาผละออกจากชมรมนั้น 2 เดือนให้หลัง หลังจากนั้นเขาทำงานเป็นนักหนังสือพิมพ์ประจำคอลัมน์เศรษฐกิจ ทำงานแปล และเขียนบทความต่างๆ จนกระทั่งย้ายมาเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยเกียวโต ในปี 1908

ตลอดช่วงชีวิต (1908-1928) ที่เขาเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยเกียวโต ถือได้ว่าเป็นช่วงที่เขาใช้ชีวิตกันอย่างจริงจัง และในขณะเดียวกันก็เป็นช่วงเวลาแห่งการเรียนรู้และเข้าใจจิตธรรมารักด้วย เขากลายเป็นชาวพุทธมารักขเมื่ออายุเกือบ 50 ปี เราอาจจะรู้สึกว่าการเข้าใจเช่นนี้กระไร กาวาคามิยอมรับว่าตัวเองเป็นคนชั่ว เขากล่าวว่า “ข้าพเจ้าเริ่มจับงานแปล ‘การตีความประวัติศาสตร์ทางเศรษฐกิจ’ (The Economic Interpretation of History) ของ

5 ชมรมรักไร้ตนเอง (1905-1906) ชมรมนี้ก่อตั้งขึ้นโดย อีโต โซชิน เมื่อเขาอายุ 30 ปี อีโตร่วมกับเพื่อน 23 คน เข้าห้องใกล้ๆ บ้านพัก เคลื่อนไหวเผยแพร่เรียกร้องความรักแบบไร้ตนเอง (Selfless love) และออกวารสารชื่อเดียวกัน แต่ชมรมนี้ไม่ประสบความสำเร็จในการเผยแพร่แนวทางของตน ในหมู่สมาชิกเองก็เกิดการตีความ “ความรักไร้ตนเอง” ต่างๆ กัน ในที่สุดต้องเลิกพิมพ์วารสาร “รักไร้ตนเอง” และชมรมก็สลายตัวในปีต่อมา

เซลิเกแมน (Edwin Seligman) ที่ใช้วัตถุนิยมประวัติศาสตร์ของมาร์กซ์ครั้งแรกในปี 1906 เมื่ออายุ 27 ตัวข้าพเจ้าเองก็จะบรรลุเข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับวัตถุนิยมประวัติศาสตร์ก็เมื่ออายุจะ 50 เป็นการในช่วงเวลาที่พลังสมองของมนุษย์เติบโตอย่างที่สุดไปอย่างสิ้นเปลืองร่วม 20 ปี... ข้าพเจ้าไม่ใช่คนประเภทก้าวร้าวอย่างสิ้นเชิง ยังจำได้ว่าในตอนที่เด็กๆ ข้าพเจ้าถูกเรียกว่า “คนที่ไม่เคยได้กินแกงจืดของ โรงอาหารโรงเรียน” เนื่องจากข้าพเจ้าเป็นคนทำอะไรเชื่องช้ากว่าจะเดินไปถึงโรงอาหารซึ่งอยู่ไกลในช่วงเวลาพัก ถ้าเลยเวลาห้ามเข้า ทำให้เมื่อไปถึงโรงอาหารครัวโตแกงจืดจึงมักจะเหลือคืดหม้อเสมอ “แต่หน้าขอบคูดเหลือเกินคือ แม้ว่าข้าพเจ้าจะก้าวเดินอย่างเชื่องช้าเพียงใดก็ตาม แต่สัจธรรมก็ตรงข้าพเจ้าอยู่เสมอด้วยรูปลักษณ์สมบูรณ์ไม่เปลี่ยนแปลง ไม่ว่าใครจะไปถึงก่อนหลัง ก็ไม่ใช่ได้เปรียบเสียเปรียบเหมือนไปกินแกงจืด . . .” (จาก “อดีตชั่วประวัติ” เล่ม ๑ หน้า 147 - 151)

แม้จะก้าวไปอย่างช้าๆ อย่างก้าวของกลาวคามิ มันคงหนักแน่น ไม่ผันแปรโหด กลาวคามิไม่ใช่คนแรกที่นำทฤษฎีของมาร์กซ์มาเผยแพร่ในญี่ปุ่น ในสมัยที่เขาเป็นนักศึกษา อาจารย์ทะชิม่า คินจิ, อาจารย์ฟูคุดะ ไดคุโซ ก็เป็นผู้เผยแพร่ลัทธิมาร์กซ์อยู่ก่อน แต่กินเหล่านักบวชและหันมาโจมตีทฤษฎีนี้ ในช่วงที่กลาวคามิเองกำลังเริ่มโฆษณาเผยแพร่ทฤษฎีอยู่พอดี และเมื่อกลาวคามิเขียน “ค้นคว้าที่ค้นคว้าวัตถุนิยมประวัติศาสตร์” (An inquiry into Marx's historical materialism) ในปี 1921 ออกมา จึงกลายเป็นว่าหนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือเล่มแรกในญี่ปุ่น ที่เขียนโดยคนญี่ปุ่นที่ค้นคว้าเกี่ยวกับวัตถุนิยม ประวัติศาสตร์ (จาก “ปทานุกรมปรัชญา” หน้า 70 ของสำนักพิมพ์อะโออิ 1978) ที่น่าสังเกตคือ หนังสือเล่มนี้รวมทั้งการค้นคว้าเกี่ยวกับทฤษฎีของมาร์กซ์ โดยนักวิชาการญี่ปุ่นมี

มาก่อนการก่อตั้งพรรคคอมมิวนิสต์ญี่ปุ่น⁶ ซึ่งก่อตั้งในวันที่ 15 กรกฎาคม ปี 1922 กล่าวได้ว่าประหลาดที่ลัทธิมาร์กซ์ได้เริ่มฝังรากในญี่ปุ่นตั้งแต่ช่วงต้นศตวรรษที่ 20 ทั้งไม่ใช่โดยผ่านพรรคคอมมิวนิสต์ญี่ปุ่น ซึ่งก็ยังเป็นพรรคใต้ดิน ในขณะนั้นนักศึกษาญี่ปุ่นที่ไปศึกษาในยุโรป โดยเฉพาะเยอรมันเป็นผู้นำมาเผยแพร่ และเริ่มแพร่หลายมากขึ้นภายหลังการปฏิวัติรัสเซีย 1917

ช่วงปี 1909 - 1913 ผลงานทางวิชาการส่วนใหญ่ของกลาวคามิเป็นงานเขียนงานแปลทฤษฎีเศรษฐศาสตร์สมัยใหม่ เช่น “ทฤษฎีมูลค่า” (Theory of Value) ของเพียสัน (Pierson) “อัตราดอกเบี้ยและทุน” (Capital and the Rate of Interest) ของฟิชเชอร์ (Fisher) เป็นต้น ปลายปี 1913 เขาได้มอบหมายให้ไปศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับประวัติศาสตร์เศรษฐกิจและประวัติศาสตร์เศรษฐกิจศาสตร์เป็นเวลา ๖ ปีที่เยอรมัน อิตาลี ฝรั่งเศส อังกฤษ และอเมริกา ได้รับปริญญาเอกในเดือนตุลาคม ปี 1914 ภายหลังจากกลับญี่ปุ่นในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 1915 เขาได้แต่งตั้งเป็นศาสตราจารย์ รับผิดชอบวิชาหลักเศรษฐศาสตร์ ผลงานที่สร้างชื่อเสียงให้กับกลาวคามิมาในช่วงนี้ก็คือ “เรื่องของความยากจน” (Tale of Poverty)

6 พรรคคอมมิวนิสต์ญี่ปุ่น (CPI) ตั้งขึ้นภายใต้การปกครองแบบทหารของระบบจักรวรรดิ ช่วงแรกความคิดสังคมนิยมเริ่มเข้ามาเผยแพร่ในญี่ปุ่นในช่วงปี ค.ศ. 1898 พร้อมกับการก่อตั้งขบวนการสหกรณ์กรรมกร ในปี 1900 มีการตั้ง “ชมรมค้นคว้าสังคมนิยม” ซึ่งพัฒนาไปเป็น “สมาธิสังคมนิยม” และกลายเป็น “พรรคสังคมนิยมประชาธิปไตย” ในปี 1901 ซึ่งนับเป็นพรรคสังคมนิยมพรรคแรกในประเทศนี้ ขบวนการสังคมนิยมชวนเขาไปพักหนึ่ง หลังจากนี้เนื่องจากการปราบปรามของทางการ แต่ผลสะท้อนจากการปฏิวัติรัสเซียในปี 1917 ทำให้ขบวนการเริ่มหันมาออกครั้งหนึ่ง ในเดือนธันวาคม ปี 1920 ได้มีการตั้ง “สหพันธ์สังคมนิยมญี่ปุ่น” ขึ้นจากการรวมตัวของลัทธิมาร์กซ์ที่ปฏิวัติ สหพันธ์นี้ถูกทางการสั่งให้สลายในเดือนพฤษภาคม ปี 1921 และเป็นศูนย์กลางของขบวนการรวมตัวกันใหม่อีก และก่อตั้งพรรคคอมมิวนิสต์ญี่ปุ่น (อย่างผิดกฎหมาย) เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 1922

1916) เขียนลงเป็นตอนๆ ในหนังสือพิมพ์อาซาฮี โอซาก้า เมื่อรวมพิมพ์เป็นเล่มได้รับความนิยมมากทั้งในจีนและญี่ปุ่นดังกับต้องพิมพ์ซ้ำหลายครั้ง กล่าวกันว่าหนังสือ "เรื่องของความยากจน" นี้ ได้ส่งอิทธิพลทางความคิดต่อเยาวชนคนญี่ปุ่นในสมัยนั้น ให้เริ่มรู้จักไตร่ตรองและมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาสงครามกับความยากจน และต้นตอของความยากจน (จาก "ชีวิตของข้าพเจ้าในช่วงหุบเขาแห่งความมืด" ของ โอคาอุจิ คาซึโอะ ตำนานพิมพ์จุโอ หน้า 11-15)

แรงผลักดันสำคัญที่ทำให้ความเข้าใจของคาวาคามิต่อวิชาเศรษฐศาสตร์พัฒนาก็คือความสนใจอย่างสูงของเขาต่อปัญหาสังคม "เรื่องของความยากจน" ถิ่นนี้เป็นผลผลิตจากความสนใจในตัวเอง ในเรื่องในตอนหนึ่งเขาเขียนไว้ว่า

"ที่น่าประหลาดใจเหลือเกินก็คือว่า มีคนยากจนอยู่เป็นจำนวนมากในประเทศสวีเดนปัจจุบัน" เขาชี้ว่าในประเทศอังกฤษ อเมริกา เยอรมัน ฝรั่งเศสแม้ประเทศจะร่ำรวยขึ้นทุกวัน แต่ประชาชนกลับยากจนขึ้นแล้ว ในประเทศเหล่านี้คนร่ำรวยจำนวนน้อยกลับกลายเป็นว่ามีจำนวนมากขึ้น แต่คนจนจำนวนมากกว่ากลับครอบครองสมบัติเด่น้อยหรือไม่มีเลย เขาบอกปัญหาว่า สาเหตุของความยากจนเกิดจากคนรวยชอบใช้ของฟุ่มเฟือย และจำนวนการผลิตสิ่งของขึ้นอยู่กับการกำหนดของ "อุปสงค์" เมื่ออุปสงค์ในการผลิตของฟุ่มเฟือยมีมาก ทำให้ผู้ผลิตหันไปผลิตของฟุ่มเฟือยกันหมด ละเลยการผลิตของจำเป็นต่อการครองชีพ เนื่องจากอุปสงค์ของคนรวยต่อการบริโภคสิ่งเหล่านี้ก็มีจำกัด จึงทำให้คนจนเดือดร้อน สำหรับทางแก้ไข คาวาคามิเรียกร้องให้คนรวยลดการใช้จ่ายฟุ่มเฟือยและหันมาเพื่อแผ่ช่วยส่งเสริมการผลิตวัตถุปัจจัยในการดำรงชีพให้มากขึ้น

จะเห็นได้ว่าทัศนะการวิเคราะห์ปัญหาความยากจน และแนวทางในการแก้ปัญหาไม่ถูกต้อง คาวาคามิเอง ภายหลังจากรับลัทธิมาร์กซ์แล้วก็ยอมรับข้อบกพร่องในหนังสือเล่มนั้น และไม่ต้องการให้พิมพ์หนังสือเล่มนั้นซ้ำๆ ทั้ได้รับความนิยมนมากในสมัยนั้น

ถึงกับมีบางคนยกย่องว่า "เป็นหนังสือทางเศรษฐศาสตร์เล่มแรกที่คนญี่ปุ่นเป็นคนเขียน" ทั้งตัวเขาในระยะแรกก็ดูเหมือนจะภูมิใจผลงานชิ้นนี้ดังกับเขียนไว้ในตอนต้นของบทนำว่า ในสื่อกว่าที่ข้าพเจ้าเขียนหนังสือ ไม่มีเล่มใดที่เป็นระบบเท่าหนังสือเล่มนี้ และคิดว่าเป็นผลงานที่ดีที่สุดในยุคนี้มาจนถึงปัจจุบัน" เขาถูกนักทฤษฎีลัทธิมาร์กซ์ เช่น คุซิดะ ตะมิโซ (Kushida Tamizo), ฟุคุโมโต คาซึโอะ⁷ (Fukumoto Kazuo) โจมตีว่าเป็นพวก "นักมนุษยธรรม" ที่เอาศีลธรรมมากำหนดแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ ไม่ใช่เอาเศรษฐกิจมากำหนดแก้ไขมนุษยธรรม

พร้อมๆ กับการวิจารณ์ของคุซิดะ ฟุคุโมโต ซึ่งกลับญี่ปุ่นหลังจากไปเรียนที่ยุโรป และผ่านเหตุการณ์การปฏิวัติรัสเซีย 1917 มาใหม่ๆ อีกด้านหนึ่งการปฏิวัติรัสเซียได้ส่งผลสะท้อนและสั่นคลอนแนวความคิดดั้งเดิมของคาวาคามิ และผลักดันให้เขาเริ่ม "ออกเดินทางไกล" อีกครั้งหนึ่ง หลังจากบรรลุถึงยอดสูงของภูเขาลูกเล็กลูกแรกไปแล้ว (นั่นคือ "เรื่องของความยากจน") เพื่อไปสู่ภูเขาลูกใหม่ที่สูงกว่า (คือลัทธิมาร์กซ์) ในปี 1919 เขาเขียนบทความ 3 ชิ้น สะท้อนให้เห็นชัดเจนถึงการเปลี่ยนแปลงทางความคิดอย่างมีคุณภาพ บทความเหล่านี้คือ "เล่าเรื่องของหมอลคนหนึ่ง", "ภาระของชนชั้นกรรมกร", "ความแตกต่างระหว่างการให้มาจากข้างบนกับการเอามาจากข้างล่าง" ใน 2 บทความแรกเขาเห็นว่า สังคมปัจจุบันกำลังเป็นโรคร้ายพิษชื่อว่า "ความยากจน" สาเหตุของโรคเกิดจากพยาธิสภาพที่เกาะอาศัยอยู่ในท้อง พยาธิสภาพนั้นคือ "ผู้ที่นั่งเสวยสุขโดยมิได้ทำอะไรเพื่อส่วนรวมแม้แต่น้อย แต่กลับรับผลประโยชน์จากส่วนรวมมาก" ผู้ที่นั่งเสวย

7 คุซิดะและฟุคุโมโต พยายามวิจารณ์ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์และการเมืองของคาวาคามิ จากจุดยืนของลัทธิมาร์กซ์ ทั้งใช้ศัพท์มาร์กซิสต์ การวิจารณ์ส่งผลต่อคาวาคามิเป็นอย่างมาก ในช่วงนั้นแนวความคิด "ลัทธิฟุคุโมโต" จัดว่าแพร่หลาย หลังจากคาวาคามิกลายเป็นนักลัทธิมาร์กซ์แล้วจึงพบว่า "ลัทธิฟุคุโมโต" ไม่ใช่ลัทธิมาร์กซ์แท้ เป็นแค่เพียงการเลียนแบบอย่างจอมปลอมเท่านั้น

ซึ่งกลั
าประเท
นศตว
ใน ซึ่ง
ญี่ปุ่นที่
มาเผยแพร่
วิตรัส
ชาการสำ
ยสุเส
Theory of
สเบ
st) ของ
เขาได้
วิตรัส
ในเวลา
อเมริกา
ภายหลัง
เขาได้
เลิกเส
คามิมา
of Poverty
การปก
สังคม
38 พร
900 มี
นั้น "ส
ระชา
คแรก
หลังจาก
ลสะท้อน
การเริ่ม
0 ได้
วมตัว
สั่งให้
กลุ่ม
มัน
1922

ในภายหลัง
ขณะที่เขายัง
แต่ก่อน
ถูกต้องขอ
... และ
ยให้อารม
ารถที่จะเล
ติศาสตร์
ารเมือง
าพนเพท
ก "อดีต
ลัทธิมาร
ผลงานท
รฐีศาส
รรดาธิ
อนที่เข
เมตัว
รคินย
การเคล
อย่างหน
นอาจารย์
เขาเข้า
กึ่งที่โดย
มอง คาว

ก้าวรุดไปข้างหน้า เขากล่าวไว้ว่าลัทธิต่อหลุมฝังศพของ
ยามาโมโตะว่า

"ข้าพเจ้าขอกล่าวคำอาลัยอย่างสุดซึ้งต่อหน้าร่าง
ที่หาชีวิตไม่แล้วของสหายยามาโมโตะ เชนยิ เลือด
อันสูงค่าของเธอที่ไหลหลังออกไปนั้น ได้กลายเป็นสิ่ง
กระตุ้นปลุกเร้าจิตใจกล้าต่อสู้อย่างเด็ดเดี่ยวของพวก
เรา และเสริมการปลุกใจอันหนักแน่นมากยิ่งขึ้นร้อยเท่า
พันตัวของสหายทั่วประเทศ เนื่องจากว่าสหายที่ยังมี
ชีวิตหลงเหลืออยู่ทั้งหมดล้วนแต่ตระหนักชัดเป็นอย่างดี
ว่า เพราะเหตุใด? เพราะทำไม? และโดยชนชั้นใด
เธอจึงถูกฆ่า? พวกเราเสียใจเหลือเกินที่จะต้องกล่าว
คำอาลัยต่อเธอ ณ ที่นี้ แต่การตายของเธอจะไม่สูญเปล่า
อย่างแน่นอน เพราะสหายจำนวนนับไม่ถ้วนที่ตามหลัง
เธอมาขึ้น จะไม่ยอมให้มันสูญเปล่าไปอย่างเด็ดขาด
ข้าพเจ้าในฐานะสหายคนหนึ่ง ขอกล่าวแสดงความ
สรรเสริญยกย่องอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ต่อความเสียสละ
อันทรงคุณค่าที่เธอ ได้อุทิศให้แก่ชนวนการทั้งหมด"
(จาก "อดีตชีวิตประวัติ" เล่ม 1 หน้า 275 - 6) แน่นอน
ว่า คาวาคามิยังไม่ทันจะกล่าวคำไว้อาลัยจบก็ถูกสั่งห้าม
ให้หยุดเสียก่อน

ในปี 1930 คาวาคามิแยกตัวออกจากพรรคกรรม-
กรชาวนา เมื่อตระหนักว่าพรรคนี้กระทำผิดพลาดใน
ปัญหาทฤษฎีศาสตร์ชีวิต และฝ่ายผู้นำในพรรคประนาม
โจมตีเขาจนเขาอยู่ร่วมในพรรคกรรมกรชาวนาต่อไป
ด้วยไม่ได้

หลังจากนั้น การปราบปรามของทางการหนัก
มากยิ่งขึ้นทุกที และกระทำในขอบเขตทั่วประเทศ ใน
วันที่ 12 สิงหาคม 1932 คาวาคามิตกลงใจเข้าร่วม
เคลื่อนไหวได้ดิน ในวันที่ 13 เดือนเดียวกัน เขาได้รับ
การเสนอจากสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ญี่ปุ่น ให้เป็น
สมาชิกพรรค และได้เข้าเป็นสมาชิกพรรคอย่างเป็นทางการ
เมื่อวันที่ 9 กันยายน การเป็นสมาชิกพรรค
คอมมิวนิสต์คงเป็นยอดเขาสุดท้ายที่เขาบรรลุถึง เขา
เขียนกลอนบทหนึ่งอันมีชื่อของเขาในช่วงนั้นคือ "หลัง
จากเดินมาถึงขั้นแล้ว ครั้นแล้ววนกลับย้อนหลังไปดู
จึงได้รู้ว่า ตัวเราได้ก้าวข้าม ผ่านภูเขามันน้ำมาหลายลูก

หลายสายเหลือเกิน" ชีวิตใต้ดินที่ตื้นตันของคาวา-
คามิดำเนินไปได้ 140 วันเศษ ในวันที่ 12 มกราคม
1933 เขาถูกจับขณะหลบซ่อนตัวอยู่ในบ้านที่อำเภอ
นาไกโน โตเกียว และถูกส่งจำคุกในฐานะกระทำผิด
กฎหมายรักษาความมั่นคงเป็นเวลา 5 ปี ซึ่งนับว่าเบา
มากเมื่อเทียบสมาชิกพรรคคนอื่น (เขาได้รับลดโทษ
เหลือเพียง 3 ปี 9 เดือน เนื่องในวันเกิดของราชบุตร
จักรพรรดิ) ในช่วงจำคุกนี้เองที่เกิดกรณี "กลับใจของ
ผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์บางคน" ขึ้น กล่าวคือผู้นำพรรค
คนบางที่ถูกจับพร้อมกับสมาชิกพรรคเป็นจำนวนมาก
ในเดือนมกราคม 1933 ซึ่งถูกศาลสั่งจำคุกไม่กำหนด
ถูกทางราชการเกลี้ยกล่อมจนทำให้เขาโน้ นาเบะยามา
และผู้นำคนอื่นอีกหลายคนออก "แถลงการณ์กลับใจ"
โดยขึ้นกรณว่า องค์จักรพรรดิเป็นใจกลางเอกภาพ
แห่งประชาชาติ ในแถลงการณ์ประณามพรรคคอม-
มิวนิสต์ว่า ชูคำขวัญโค่นล้มจักรพรรดิคัดค้านสถาบัน
และเรียกร้องการสร้างสังคมนิยมประเทศเดี่ยวภายใต้
ระบบจักรพรรดิ แถลงการณ์สนับสนุนสงครามมูราน
จิน การล่าอาณานิคมไต้หวัน เกาหลีของจักรพรรดิ
นิยมญี่ปุ่นว่าเป็นความก้าวหน้าทางประวัติศาสตร์ และ
ท้ายที่สุดเรียกร้องให้สลายพรรค⁸

นอกจากนี้ทางการยังพยายามเกลี้ยกล่อมให้นัก
วิชาการลัทธิมารักชื้อด้อยอย่างคาวาคามิออก "แถลง
การณ์กลับใจ" ด้วย เพราะคาวาคามิเองเป็นผู้ที่มี
เสียงมากคนหนึ่งในสมัยนั้น การกระทำเช่นนั้นนับเป็น
ความพยายามที่จะหนุนให้เกิดกระแสลัทธิยอมจำนนขึ้น
ในขบวนการอันเป็นการสลายขบวนการไปในตัวด้วย
(จาก "50 ปีของพรรคคอมมิวนิสต์ญี่ปุ่น" หน้า 79-81)

แต่คาวาคามิขึ้นกรณปฏิเสธที่จะกลับใจ ด้วย
ความเชื่อมั่นในสัจธรรมทางวิชาการต่อลัทธิมารักชื้อ
ทำให้เขาไม่อาจประกาศแถลงการณ์ในสิ่งที่ไม่ตรงกับ
ความคิดของเขาได้ แต่ก็ไขว่คว้าหาจะไม่หวนไหวเลย
ทีเดียวนัก ปัญหาเรื่องสุขภาพพรวมทั้งวัยสูงอายุ (55 ปี)

8 ซึ่งต่อเหตุการณ์นี้ ต่อมาคณะกรรมการกลางพรรคคอม-
มิวนิสต์ญี่ปุ่นได้มีมติขับไล่ เขาโน้ และนาเบะยามา ออก
จากพรรค

